

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

**Аўтэнтчны фальклор:
праблемы захавання,
вывучэння, успрымання**

Зборнік навуковых прац удзельнікаў
Міжнароднай навуковай канферэнцыі

Мінск, 29 красавіка - 1 мая 2011

ЗМЕСТ

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ У МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВАЙ КАНФЕРЭНЦЫІ

<i>Аляксей Рагуля</i> Феномен суб'екта і патэнцыял народнай культуры сёння (да 60-годдзя этнахарэографа Міколы Козенкі).....	9
<i>Ігар Маціеўскі</i> Музычныя спецыялісты традыцыйнай культуры (псіхалага-культуралагічная праблематыка).....	11
<i>Энгельс Дараішэвіч</i> Этапы станаўлення постфальклору ў Беларусі.....	14
<i>Галіна Таўлай</i> Дыхатамія інструментальнага і вакальнага ў традыцыйнай беларускай музычнай культуры (пастухоўскія найгрышы ў жаночай спеўнай інтэрпрэтацыі: структура і тэмбр).....	15
<i>Секцыя 1</i> НЕМАТЭРЫЯЛЬНАЯ КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА І ЯЕ АХОВА	
<i>Рыма Кавалёва</i> Вусная гісторыя і вусны расказ: шляхі інтэграцыі і праблема захавання.....	20
<i>Владимир Лисовой</i> <i>Ангелина Алпатовва</i> Современный музыкальный фольклор Гватемалы: процессы сохранения и развития ...	21
<i>Аляксандр Смолік</i> Карчма як прастора вуснай народнай творчасці.....	23
<i>Ирена Захарова</i> «Колокол русских Литвы» опыт этнокультурного воспитания в условиях полиэтнического общества.....	25
<i>Аляксей Бураўкін</i> <i>Святлана Ганчарова</i> Нематэрыяльная нацыянальная культура ў інфармацыйным грамадстве.....	26
<i>Лидия Шкор</i> Пути популяризации нематериального культурного наследия в практике общего музыкального образования (на примере КНР).....	28
<i>Алег Хаменка</i> Сацыякультурная дынаміка і аўтахтонная традыцыя: этнакультурны аспект.....	29
<i>Пётр Игнатович</i> Сохранение фольклора – веление времени.....	31
<i>Любоў Сівурава</i> Этнакультурныя каштоўнасці: механізм замацавання і актуалізацыі.....	33
<i>Алесь Суша</i> Праблемы музеефікацыі нематэрыяльнай культурнай спадчыны.....	35
<i>Наталья Шелупенко</i> Роль фольклорных традиций в формировании менталитета и национального самосознания.....	37
<i>Святлана Еўдакіменка</i> З вопыту захавання і вывучэння традыцыйнай тэхналогіі падвойнага ткацтва ў вёсцы Гудзевічы.....	38
<i>Ирина Солтан</i> Состояние исследований музыкальной культуры католических сообществ польско-белорусско-литовского пограничья.....	39
<i>Елена Хмеленок</i> Фольклор в системе социализации.....	41
<i>Tatsiana Trajanouskaya</i> Z badań nad tradycją religijną społeczności katolickich na Białorusi.....	43
<i>Вольга Белякова</i> Узаемасувязь структурных элементаў сістэмы каштоўнасцей традыцыйнай	

беларускай культуры.....	45
<i>Святлана Канановіч</i> Рэпрэзентацыя традыцыйнай кухні ў Мотальскім музеі народнай творчасці.....	47

Секцыя 2

ТРАНСФАРМАЦЫІ ВІДАЎ І ЖАНРАЎ АЎТЭНТЫЧНАГА ФАЛЬКЛОРУ

<i>Валянціна Новак</i> Рэгіянальна-лакальныя асаблівасці паслявясельнай часткі як адметнага структурнага кампанента вясельнай абраднасці Гомельшчыны.....	50
<i>Алена Жалуновіч</i> Тэматычна-сітуацыйныя мадэлі зла ў фразеалагічным фондзе нацыянальнай культуры.....	51
<i>Іна Алексіна</i> Элементы тэатра ў вясельным абрадзе жыхароў заходняга Паазер'я.....	54
<i>Елена Шедова</i> Преломление традиций народного театра на музыкальной сцене Беларуси.....	56
<i>Аляксей Камінскі</i> Асаблівасці драматургіі архаічнага свята.....	58
<i>Марыя Бабчанок</i> Аказіянальная абраднасць у сістэме комплексу абрадаў беларусаў.....	61
<i>Алесь Зайка</i> Пра паходжанне людзей па-беларуску.....	63
<i>Ольга Ковалёва</i> Чудеса исцеления как эпический жанр аутентичного фольклора.....	64
<i>Юрый Царэвіч</i> Традыцыйныя спартыўныя гульні, танцы, песні ў воінскай культуры беларусаў.....	66
<i>Ларыса Раманова</i> «Калі шыеш адзенне Месяцу...»: аб прызначэнні слова як моўнай адзінкі ў паэтыцы фальклору.....	67
<i>Анна Жегало</i> Медиальная функция мотива чуда в условиях диалога язычества и христианства.....	69
<i>Кацярына Жытава</i> Сірочтва і ўдаўство ў беларускіх прыказках.....	72
<i>Яніна Грыневіч</i> Дыхатамія «свой-чужы» ў сямейна-бытавой лірыцы.....	74
<i>Кацярына Азёма</i> Дынаміка зменаў абраду Вяселле: новыя элементы ў сучасным абрадзе.....	76
<i>Елена Геращенко</i> Этностиль в популярной музыке Беларуси конца XX – начала XXI в.....	79
<i>Уладзімір Аўсейчык</i> Традыцыі і навацыі ў сістэме ўшанавання аб'ектаў сакральнай тапаграфіі Полацкага Падзвіння ў XX – пач. XXI ст.....	81
<i>Святлана Вярзеенка</i> Замовы Лагойскага краю.....	83

Секцыя 3

СЕМАНТЫКА І МІФАПАЭТЫКА ТРАДЫЦЫЙНАЙ АБРАДНАСЦІ

<i>Вольга Шарая</i> Намінацыя галоўнага персанажа ў заходнепалескім абрадзе Куст і асаблівасці яе лакальных дыферэнцыяцый.....	87
<i>Вольга Гуцько</i> Галашэнне маладой на вяселлі як сацыякультурны феномен.....	88
<i>Тацыяна Кухаронак</i> Лакальныя асаблівасці свята Вадохрышча ў Цэнтральнай Беларусі.....	89
<i>Ірына Смірнова</i> «Беларускі народны каляндар: Юр'я» (наводле этнаграфічных фільмаў РУП «Белвідэацэнтр»).....	91

<i>Генадзь Лапацін</i> «Божая адзёжка»: аб уплыве кананічных тэкстаў на народнае хрысціянства (<i>паводле абраду Свяча</i>).....	93
<i>Евгения Голикова-Пошка</i> «Белорусский народный календарь»: зимний цикл (<i>на матэрыяле фільмов студыі «Белвідеоцэнтр»</i>).....	97
<i>Алена Кастрыца</i> Прыкметы і павер'і гаспадарчай скіраванасці (<i>на матэрыялах палявой экспедыцыі 2008 года на Лагойскаму раёну</i>).....	99
<i>Сяргей Выскварка</i> Стрэчанне, Грамніцы, Грамнічная свяча: лакальныя асаблівасці Любаншчыны.....	101
<i>Таццяна Бязсілка</i> Структурна-семантычныя аспекты асэнсавання абраду Провады русалкі.....	104
<i>Эвеліна Шчадрына</i> Генадзь Цітовіч – даследчык валачобнага абраду.....	106
<i>Агата Мацко</i> Этнарэжысура і рэжысура абрадаў і свят.....	108
<i>Вячаслаў Фёдараў</i> Універсальны міфалагічны сюжэт пра бога ўрадлівасці, які памірае і ўваскрасае, і яго адлюстраванне ў беларускай фальклорнай традыцыі.....	109
<i>Настасся Вікторчык</i> «Песенны каляндар» у локусе Белага, Чорнага і Спораўскага азёр: сезонная цыклізацыя.....	111

Секцыя 4

ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА Ў АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ

<i>Аляксандр Карацееў</i> Мэты, задачы, змест і міжпрадметныя сувязі дысцыпліны «Інтэрпрэтацыя народнай музыкі» ў сістэме падрыхтоўкі выканаўцаў на народных духавых і ўдарных музычных інструментах (<i>у кантэксце духовага мастацтва Беларусі і музычнай педагогікі</i>).....	114
<i>Святлана Гуткоўская</i> <i>Міхаіл Камінскі</i> Выкарыстанне «метаду праектаў» пры рабоце над мастацкай апрацоўкай фальклору.....	116
<i>Вячаслаў Калаціц</i> Метад «уклучанага назірання» ў дыдактыцы творчых ВНУ.....	117
<i>Тамара Бірукова</i> Роля сучасных фальклорных культурна-адпачынаковых праграм у засваенні духоўных каштоўнасцей моладзі.....	120
<i>Ларыса Гаўрына</i> Песенны фальклор як аснова духоўнага развіцця моладзі.....	122
<i>Ірына Бодунова</i> Роль историко-бытового танца в подготовке специалистов-хореографов.....	124
<i>Алена Рабава</i> Фальклор як сродак развіцця культурна-пазнавальнага турызму.....	126
<i>Елена Акулёнок</i> Методика исправления лексических недостатков средствами народной прозы.....	127
<i>Дар'я Трубіна-Назарова</i> Колыбельная песня как первичная форма трансляции культуры.....	128
<i>Ольга Федотовская</i> Процесс освоения фольклорных традиций современными детьми: к проблеме механизма преемственности и критериев результативности.....	130
<i>Антаніна Абрамовіч</i> Свято і дабрыня таленту.....	132
<i>Анастасія Гулак</i> Навуковая спадчына А.Кіркора ў кантэксце сучаснага этнакультурна-выхаваўчага працэсу.....	135
<i>Ірына Коновальчик</i> Общность образов устно-поэтического творчества и народного танца белорусов.....	137
<i>Наталля Петухова</i> Методыка фарміравання эстэтычнага ўспрымання прыроды ўдзельнікамі аматарскіх фальклорных калектываў.....	139
<i>Грына Сушчынская</i> Выкарыстанне аўтэнтчных форм традыцыйнай культуры ў выкладанні этнакультурных дысцыплін.....	141

<i>Тацяна Пладунова</i> Асноўныя прынцыпы і этапы этнакультурнага выхавання ва ўстанове дадатковай адукацыі...	142
<i>Сергей Тимонов</i> Порядок проведения мероприятий по звукозаписи фольклорных коллективов.....	145
<i>Андрей Мицкевич</i> Развитие белорусского кинематографа для детей: этнокультурно-воспитательный аспект.....	147

Секцыя 5

ФАЛЬКЛОР У МІЖПРАДМЕТНЫХ СУВЯЗЯХ

<i>Григорий Шауро</i> Синкретизм народного искусства: исторические параллели и современные реалии....	150
<i>Уладзімір Конан</i> Народныя танцы і музыка ў кампазіцыі беларускага сінкрэтычнага тэатра: 1910–1920..	152
<i>Ольга Лобачевская</i> Кружево – «наборы» могольских ручников.....	154
<i>Ганна Барвенава</i> «Агнём аддаць цела Богу, душы – зладзіць трызну...» (да пытання рытуальных прадметаў у пахаванні).....	158
<i>Наталья Карчевская</i> О некоторых аспектах взаимодействия танцевального фольклора и танцевальных жанров эстрады в Беларуси.....	161
<i>Юлія Пярсідская</i> Шляхі развіцця нацыянальнага мастацтва: характар мастацкіх збораў гараджан Беларусі ў XVI-XVII стст.....	163
<i>Алла Никифорова</i> Олицетворение человеческой глупости в «Нидерландских пословицах» П.Брейгеля Мужижкого.....	165
<i>Ван Сяодань</i> Об использовании цирковых элементов в погребальных обрядах Древнего Китая.....	167
<i>Ірына Надольская</i> Нацыянальны фальклор і сучаснае садова-паркавае праектаванне.....	168
<i>Святлана Ганчарова</i> <i>Людміла Сярогіна</i> Мультымедычныя сродкі адлюстравання фальклорнага матэрыялу.....	170
<i>Юлія Кохтенкова</i> Тенденции развития дизайна надгробных памятников Беларуси второй половины XIX века	172
<i>Анастасія Маковцова</i> Фольклорные мотивы в драматическом спектакле (на примере постановок «Пінская шляхта» НАДТ ім. Я.Купалы і «Інфляцыя пачуццяў» РТБД).....	174
<i>Не Ци</i> Традиции и инновации в новом изобразительном искусстве Китая.....	176
<i>Антон Сокольчик</i> Танец и конструкты этнической культуры.....	177
<i>Люй Инь</i> К вопросу о генезисе и развитии свободного танца в Китае.....	180
<i>Марыя Кушнір</i> Дыферэнцыяцыя беларускага харэаграфічнага фальклору.....	182
<i>Наталья Шершень</i> Особенности развития пейзажной живописи (традиционный ландшафт) как самостоятельного жанра в истории изобразительного искусства Европы.....	184
<i>Дзіяна Баброўская</i> Сімволіка быка і вала ў традыцыйнай культуры беларусаў.....	186
<i>Аліна Зайко</i> Асобныя семантычныя аспекты вобраза чарапахі ў кантэксте славянскага фальклору.....	188

Секцыя 6

ПРАБЛЕМЫ СПЕЎНАЙ ЭТНАФОНІІ

<i>Галина Кутырёва-Чубаля</i> О зонально-стилевых оппозициях в белорусском свадебном цикле.....	191
---	-----

<i>Уладзімір Зяневіч</i> Фальклорныя ўзаемаўплывы ў даследаваннях Генадзя Цітовіча.....	194
<i>Ірына Грамовіч</i> Аўтэнтчная і стылізаваная манеры народных спеваў: асноўныя кірункі ўзаемадзеяння і захавання.....	195
<i>Алег Аляхновіч</i> Апрацоўкі народных песень як тып фалькларызму.....	197
<i>Кацярына Чарнова</i> Абходныя песнапенні праваслаўнага богаслужэння ў спеўных практыках носьбітаў беларускай этнамузычнай традыцыі.....	199
<i>Сergій Вострыков</i> Фольклорны ансамбль «Горина».....	202
<i>Чжан Лу</i> «Цветок жасмина в народных сердцах»: китайская певица Сун Цзуин.....	203
<i>Ірына Глушэц</i> Асаблівасці працы з маладзёжным фальклорным калектывам.....	206
<i>Цзоу Ся</i> Стилистические особенности фольклоризованных детских песен Китая в период «культурной революции».....	207
<i>Святлана Рудэнка</i> <i>Валянціна Астроўская</i> Інтэграцыйная прастора музычнага фальклору і мовы.....	209
<i>Марыя Веренич</i> Баллада «Миорица»: опыт рефлексивного осмысления традиционной культуры румын.....	211
<i>Юлія Канашиэвіч</i> Рэспубліканскае свята-конкурс вакальна-харавых калектываў, прысвечанае 100-годдзю з дня нараджэння Г.І. Цітовіча як фэст беларускага фальклору.....	213
<i>Вікторыя Драпала</i> Структурна-рытмавыя тыпы вясельных напеваў басейна Случы ў тыпалагічнай панараме меласу цэнтральна-палескай вяселля.....	214
<i>Григорий Поляков</i> Импровизация в белорусском народном пении.....	215
<i>Тацяна Трафімчук</i> Песенныя тыпы Жніва Жлобінскага раёна (<i>мелагеаграфічны аспект</i>).....	218

Секцыя 7 ПРАБЛЕМЫ АРГНАЛОГІІ

<i>Александр Коротеев</i> Актуальные проблемы и задачи искусствоведческих исследований в контексте мировой и национальной этноорганологии, этномузыкологии и духового искусства (<i>ударные и духовые музыкальные инструменты белорусов</i>).....	220
<i>Людмила Измайлова</i> Колокола России и Беларуси в первой половине XX века: этнокультурный генезис и развитие.....	223
<i>Ирина Попова</i> Творчество самодеятельного композитора П.В.Максимова: к проблеме этноинтонирования инструментальной музыки.....	225
<i>Тацяна Бабіч</i> Праблемы захавання традыцыйнага музычнага інструментарыю ва ўмовах дзейнасці навукова-творчай лабараторыі.....	231
<i>Ігорь Мангушев</i> Актуальные вопросы развития специальности «Духовые инструменты (народные)» на современном этапе.....	233
<i>Санстанцін Трамбіцкі</i> Папулярызацыя фальклорных традыцый у народна-інструментальным алектыве (<i>на прыкладзе творчасці ансамбля «Баламуты» БДУКМ</i>).....	235
<i>Аляксандр Сурба</i> Асаблівасці традыцыйных дуд з музейных калекцый Беларусі.....	238
<i>Лу Цян</i> Народные духовые язычковые инструменты Китая как катализатор процесса популяризации парнета в национальной культуре (<i>этноорганологический контекст</i>).....	241

<i>Алесь Масібут</i> Этнамастацкая адукацыя Беларусі і трансляцыя інструментальнай этнафоніі.....	243
<i>Мэн Хао</i> Китайские народные струнно-смычковые музыкальные инструменты: особенности развития.	245
<i>Эдгар Юролайць</i> Основные направления продюсирования и популяризации песенно-инструментального фольклора в сфере музыкальной индустрии.....	246
<i>Лю Мин вэй</i> Современный китайский оркестр народных инструментов.....	248
<i>Татьяна Волчок</i> «Народные сцены» в дизайне старинных клавирных инструментов.....	250
<i>Ян Цзюань</i> Влияние вьетнамского фольклора на зарождение и развитие вьетнамской музыки для фортепиано.....	253
<i>Виталий Васюкович</i> Трансформация аутентичного фольклора и его отражение в произведениях крупной формы для белорусских народных духовых инструментов (на примере создания произведений в жанре концерта).....	255
<i>Вячаслаў Красулін</i> Пераемнасць інструментальнай этнафоніі ва ўмовах фальклорнага руху Беларусі ў XXI стагоддзі.....	258
Звесткі аб аўтарах.....	261